Nebraska-konferensens Tjugufem-års Minne

1886 Den 11 Augusti 1911

BX
8049
N42
1911
GTU
Storage

UTGIFVEN AF NEBRASKA-KONFERENSEN

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
LIBRARY

Evangelical Lutheran Augustana Synod of North America - Nebraska Conference

Nebraska-konferensens

Tjugufem-års minne

Den 11 Augusti

1886—1911

ROCK ISLAND, ILL.
AUGUSTANA BOOK CONCERNS TRYCKERI
1911

BX8049
N4
1911

BX
8049
N42
1911

JAN 22 1964

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

18708

Kort öfverblick af den kyrkliga verksamheten inom Nebraska före konferensens organiserande 1886.

REDAN i omkring tjugo år hade kyrklig sv. ev. luth. verksamhet bedrifvits inom staten Nebraska, innan den organiserades såsom Augustana-synodens sjätte konferens. Kansas-konferensen, hvilken Nebraska-området tillhörde, upptogs först 1870 i Augustana-synoden, och dess första protokoll är dateradt den 4—6 augusti samma år. Redan innan dess hade sex församlingar organiserats i Nebraska, nämligen Immanuel, Omaha, 1868 och församlingen i Oakland 1869 samt Alma, Edensburg, Swedeburg, och Lincoln 1870. De tvenne ordinerade pastorer, som först bröto andlig mark i Nebraska, voro J. S. Benzon och S. G. Larson. Den förre var bosatt i nuvarande Swaburg och den senare i Omaha. Men de voro ock resemissionärer. Vid Kansas-konferensens möte i Fremont, Kans., i september 1873 ålades Benzon att besöka staden Lincoln samt Clay co. och York co. Larson skulle besöka Plattsmouth samt Platte co. och "Elktown öster om Freemont". Vidare skulle båda "besöka pastor Sweders och svenskarna i Polk co. för att utröna ställningen der". Swede Home-församlingen organiserades 1873.

Det första konferensmöte inom Nebraska, hvarom häfderna förmäla, hölls af Kansas-konferensen i Alma, Saunders co., den 10—13 april 1874. Med afseende på pastor Sweders kyrkliga ställning synes det ej ha varit så helt beställdt, ty han synes aldrig varit med på

något kyrkomöte, och vid mötet i Alma ålades åter Larson och Benzon att besöka svenskarna i Polk co. "och se till, hvad som kan göras för en lärares anställande derstädes". Från Lincoln, York, Clay co. och andra platser hade skrifvelser ingått om att erhålla lärare. Och ännu är det blott de två, Larson och Benzon, att tillse de andliga behofven bland de många svenskarna i hela staten. Detta år, 1874, stiftades tre församlingar, nämligen Elim, Dodge co., Bethesda, York co., och Saron, Saronville. Den förstnämnda måste dock ha varit en omorganisation, ty enligt påstående skall den ha varit stiftad flera år förut. I slutet af 1874 finna vi ock pastor L. P. Ahlquist såsom den tredje ordinerade läraren i Nebraska. Han skulle besöka Bethesda (York), Swede Home och Waverly. Antagligen var han bosatt i Alma, Saunders co., vid denna tid. — År 1875 stiftades Stockholm-församlingen i Fillmore co.

Vid höstmötet i Mariadahl, Kansas, 1877 se vi konferensens pastorer förökade med tvenne under sommaren ordinerade, nämligen J. Torell och Nils Nordling. Äfvenså verkade studeranden Aurelius på Nebraska-fältet en tid af året.

I maj 1878 höll Kansas-konferensen sitt årsmöte i Swede Home, det andra inom staten. Då finna vi kateket O. Hedlund närvarande. Teol. studeranden J. E. Swanbom var ock närvarande samt upptogs till rådgifvande medlem. Först vid detta möte fick Kansas-konferensen en konstitution, som sedan reviderades 1885. De församlingar i Nebraska, som senast stiftats, voro: Bethania, Kearney co., 1876 och Bethel, Holdrege, 1877. Salem, Platte co., stiftades 1878. År 1879 stiftades följande tre församlingar: Immanuels, Harlan co., Falun, Kearney co., och Fridhem, Phelps co. Alltså hade verksamheten nått ganska långt västerut i staten vid denna tid. Också erhöll Nebraska det sistnämnda året (1879) en god tillökning i lärarekrafter. Pastor E. Peterson verkade först som resepredikant och antog sedan kallelse till Platte co. Pastor J. E. Swanbom, ordinerad samma år, tog hand om Bethania, Kearney co., och Bethel, Holdrege. På den senare platsen verkade ock O. Hedlund såsom kateket. Pastor E. A. Fogelström i Brooklyn, N. Y., flyttade ock samma år till Immanuels-församlingen i Omaha.

I Edensborg, Nebr., höll konferensen sitt möte i oktober 1880. Åter finna vi arbetskrafterna i Nebraska förstärkta genom de samma år ordinerade pastorerna C. J. E. Haterius och J. E. Nordling, den

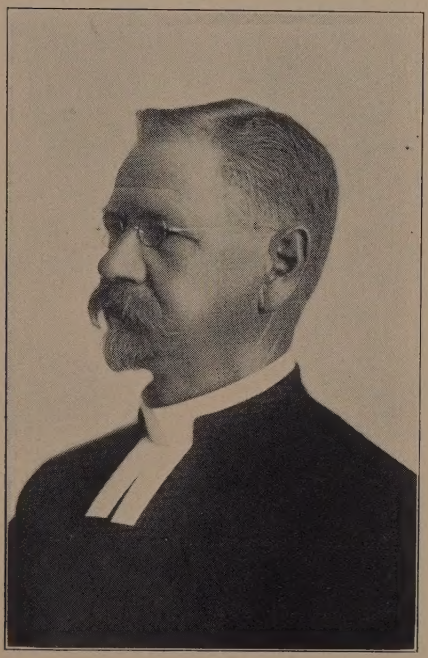

F. N. SWANBERG,
Konferensens ordförande, 1911.

PASTOR C. F. SANDAHL, B. D.,
Konferensens vice ordförande, 1911.

PASTOR G. E. LINDSTEN,
Konferensens sekreterare, 1911.

JOHN S. HELGREN,
Konferensens kassör, 1911.

förre i Saronville, den senare i Swede Home. Äfven tvenne nya församlingar tillkommo detta år, Dahlsborg och Fridhem, Hamilton co.

Äfven följande år, 1881 på hösten, hölls konferensmöte i Nebraska, denna gång i Stockholm och Saronville. År 1882 antog sig pastor J. P. Nyqvist Edensborg-församlingen och J. N. Alexis Bethesda, York co. F. N. Swanberg tjänstgjorde i Swedeburg såsom skollärare och predikant. Detta år stiftades församlingarna i Edgar och Wakefield. Vid konferensmötet i Kansas City i oktober 1882 möter oss för första gången frågan om konferensens delning. En petition hade inkommit från Nebraska-distriktet om tillåtelse att få organisera sig till en självständig konferens. Med anledning däraf beslutades: "1) att frågan upptages till diskussion; 2) att frågan för öfrigt bordlägges till nästa konferensmöte, på det att Nebraska-distriktets församlingar må komma i tillfälle att på sina respektiva årsstämmor uttala sig antingen för eller emot detsamma." Så skedde ock, och församlingarna beslutade sig för att få utgöra egen konferens.

Vid Kansas-konferensens trettonde årsmöte i Oakland, Nebr., i februari 1883 blef konferensdelningsfrågan ytterligare uppskjuten "tills vidare". Under detta år blef pastor J. F. Borg Alma-församlingens lärare och F. N. Swanberg genom ordination pastor i Swedeburg. Redan 1881 hade Kansas-konferensen genom den begåfvade och energiske dr C. A. Swenssons bemödanden fått egen högre skolverksamhet börjad i Lindsborg, Kansas. I Nebraska lyckades man genom förenade och ihärdiga bemödanden att öppna Luther Academy i Wahoo hösten 1883. Då sålunda hvardera delen af dåvarande konferensen nu icke blott hade sin egen högre skolverksamhet, utan ock Nebraska var en så stor stat, med många då ännu obrutna missionsfält, och man trodde sig bäst kunna tillgodose såväl skol- som missionsangelägenheterna på sitt eget område, så påyrkade Nebraskas pastorer och deras församlingar stadigt att få utgöra en egen konferens. De skäl, som anfördes för denna begäran, sökte icke heller den öfriga delen af konferensen att vederlägga, men man förhalade saken. Vid årsmötet i Mariadahl i mars 1884 kom den ej ens på tal. Under tiden förökades antalet nya församlingar i Nebraska, och de äldre växte till och stärktes. År 1883 stiftades Westlanda i Bertrand, Bethlehem i Wahoo och West Salem, Franklin co., samt 1884 Kearney-församlingen och Fridborg, Franklin co. År 1885 stiftades Zion,

Wayne co., Concordia, Dixon co., och Wausa, Knox co. Årets prästmatrikel visar ock följande tillökning af pastorer: M. Noyd, Wahoo; C. H. Södergren, Holdrege; S. A. Lindholm, Mead; H. R. Miller, Stockholm, och F. A. W. Bergqvist, Wakefield. Under tiden hade Nebraska blifvit deladt i tvenne distrikt, nämligen Omaha- och Kearney-distrikten.

Vid sitt årsmöte i Omaha i februari 1885 beslutade konferensen ändtligen att begära synodens utlåtande i konferensdelningsfrågan. Under petitioner i synodalreferatet öfver mötet i Minneapolis 1886 läses följande: "Från Kansas-konferensen framlades en i vederbörlig ordning affattad och framställd begäran, att de tvenne missionsdistrikten i Nebraska skulle få bilda sig till en egen konferens.

Med anledning häraf beslutades: a) att denna begäran beviljas; b) att till denna konferens höra staten Nebraska och territoriet Wyoming." Den heta debatt, som föregick dessa beslut, är dock ännu i friskt minne hos dem, som voro med. Det var icke stor heder att vara från Nebraska den gången. Prästerna och lekmannaombuden från Nebraska betraktades af många såsom vanvettiga upprorsmakare, och många profetior uttalades rätt oförtäckt om huru illa man hade skäl att vänta det skulle gå, om Nebraska fick bli konferens. Äfven de visaste och snällaste bland fäderna skakade betänkligt sina kloka hufvuden. Slutligen sade dr O. Olsson: "Kasta barnet i vattnet; så måste det lära sig att simma, om det icke vill drunkna." Och så blef det. Barnet fick nog kämpa för sitt lif i vågorna, bildlikt taladt, men simma lärde det sig med Guds hjälp.

KONFERENSENS VERKSTÄLLANDE KOMMITTE. 1911.

Nebraska-konferensens historia i korta drag sedan dess stiftande den 11 augusti 1886.

De i föregående nämnda och i statistiken för 1886 upptagna församlingarna äro 29 till antalet. Den största af dessa är Swede Home med 304 kommunikanter och 675 medlemmar. Det är blott 11 som ha öfver 100 kommunikanter, de öfriga under. Det sammanlagda kommunikantantalet utgjorde 2,850 och medlemsantalet 5,451. Kyrkoegendomarnas värde var $118,000 och skulderna öfver $12,000 o. s. v.

Följande lista angifver de vid organisationsmötet i Edensburg den 11—15 augusti 1886 närvarande pastorerna och lekmannaombuden: Immanuel, Omaha, past. P. A. Edquist, mr N. Larson; Oakland, past. J. Torell, mr Abr. Anderson; Alma, past. S. A. Lindholm, mr P. Gibson; Edensburg, mr Jacob Fröström; Swedeburg, past. F. N. Swanberg, mr John Olson; Lincoln, past. G. Peters; Swede Home, past. J. E. Nordling, mr Andr. Anderson; Logan, past. J. N. Alexis, mr Jöns Monson; Bethesda, mr C. J. Carlson; Saronville, past. J. E. Swanbom, mr John Floren; Bethania, past. V. N. Thoren, mr A. J. Larson; Stockholm, past. H. R. Miller; Salem, Platte co., mr W. Pusard; Bethel, mr O. Hedlund; Fridhem, Hamilton Co., mr D. J. Benson; Vestlanda, mr L. J. Sundquist; Salem, Wakefield, past. F. W. Bergquist, mr P. N. Nilson; Bethlehem, past. M. Noyd, mr G. Larson. Referatet öfver organisationsmötet är mycket kort, en enda liten sida blott. Till ämbetsmän för året valdes: J. Torell, ordförande; J. E. Nordling, vice ordförande; S. A. Lindholm, sekreterare; N. P. Hult, kassör. Den konstitution som i sina hufvuddrag ännu är gällande,

antogs vid detta möte. Man har velat påstå att där fanns en "joker" i den, i det att det föreskrefs att "om ordföranden är anklagad, så skall vice ordföranden taga hans plats." I verkligheten står det så här i kap. 2, art. 4 af konst. tryckt i ref. 1887: "Vice ordföranden skall taga ordförandens plats när ordförandetjänsten blir vakant eller när denne af någon orsak icke kan sköta den." Så den dumheten begicks nog någon annorstädes än i Nebraska. — Omaha-distriktet delades i tvenne, hvaraf det västliga fick heta Wahoo-distriktet. Anslag till behöfvande församlingar gjordes och $1 per kommunikant äskades för missionen intill årsmötet. Konferensen öfvertog Luther Academy såsom sin egendom. Pastor J. E. Nordling valdes till direktionens ordförande och hrr J. F. Helin och John Erikson såsom direktionsmedlemmar för tre år. Pastor F. N. Swanberg valdes till kassör för byggnadskassan och prof. M. Noyd för hushållet. Till konferensens verkställande kommitté valdes jämte ordföranden pastorerna J. E. Swanbom, G. Peters och V. N. Thorén samt hrr Otto Abrahamson och John Swenson. "Guds ord predikades ymnigt hvarje dag, synnerligast på söndagen." Diskussion fördes öfver ämnet: Guds nåderike på jorden.

Första årsmötet hölls i Mead den 9 -13 febr. 1887. Tio pastorer, en kateket och 13 valda lekmannaombud utgjorde representationen. Pastor J. P. Nyqvist hade under året med döden afgått. En passande resolution antogs med anledning däraf. Inkomsterna hade sedan augusti föregående år varit närmare $1,400 och i kassan fanns nära $300.

Vid det andra årsmötet, febr. 1888 i Immanuels-församlingen i Omaha voro 15 pastorer, en kateket och 20 lekmannaombud närvarande. Här passar den anmärkningen som kan göras med afseende på alla våra konferensmöten intill närvarande tid: lekmännen äro alltid i majoriteten. Äfven om prästerna tala mera än lekmännen, så äro de senare dock i flertalet vid omröstningarna. Äfven om icke pastorer och lekmän arbetade i det bästa samförstånd, såsom de alltid göra, skulle man likväl ej kunna klaga öfver "prästvälde" i vår konferens. Vid detta möte anmälde ordföranden pastor William Swensons tidiga bortgång och konferensen uttryckte sitt djupa deltagande för de efterlefvande anhöriga. Pastor G. Peters valdes till ordförande, pastor F. N. Swanberg till vice ordförande, pastor J. E. Nyström till sekreterare och hr N. P. Hult till kassör. Pastor J. N. Alexis återvaldes till sta-

PASTOR ADOLF HULT, B. D.

PASTOR C. E. ELVING

PASTOR P. M. LINDBERG, A. M.

PASTOR ELOF PETERSON, B. D.

tistiker. Vid detta möte hedrades konferensen genom dr T. N. Hasselquists och pastor L. G. Abrahamsons närvaro.

Tredje årsmötet hölls i Holdrege i febr. 1889. Pastorernas antal voro 17 och lekmännens 19, eller tillsammans 36 representanter. Församlingarnas antal voro nu 36 och pastorernas 19. I prästlistan möta oss flera nya namn: P. J. Brodine, J. P. Aurelius, A. Kinell, V. N. Thorén, E. S. Ternberg, C. E. Elving, O. A. Johnson och A. G. Fredén. I ordförandens årsberättelse nämnes att "de flesta pastorerna användt tvenne veckors tid på missionsfältet, efter anvisning af missionsstyrelsen." Vid detta möte valdes pastor P. J. Brodine till ordförande. De öfriga ämbetsmännen omvaldes. Pastor Brodine tjänade sedan såsom ordförande i fyra år, eller till årsmötet 1893. Vid mötet 1889 beslutades ock om en tabell som skulle visa huru konferensens beslut om $1 per kommunikant för missionen uppfylldes. De som kommit till eller öfver dollar-märket voro: Bethlehem, Wahoo $1; Bethel, Holdrege $1.10; Swedeburg $1.11; Immanuel, Omaha $1.08; Bethesda, York, $1.90. De öfriga hade kommit betydligt under märket. Af alla missionsmedel antogs en sjättedel till synodens mission. De första åren gaf konferensen en fjärdedel. Statistiken det året (1888) visar att $2,250.18 influtit för hemmissionen, således fick synoden $375.25 för sin mission af den lilla Nebraska-konferensen. För Utah-missionen gaf konferensen dessutom nära $200, och för yttre missionen $252.54, till barnhem och Church Extension Society etc. $1,175.10. De egna utgifterna voro $36,201.83. Redan vid tredje årsmötet hade man lärt sig "simma" rätt försvarligt. Hade synoden fått så mycket proportionsvis från öfriga konferenser, skulle den stått sig mycket väl.

Fjärde årsmötet hölls i Oakland i februari 1890, det femte i Mead i februari 1891, det sjätte i Salem, Omaha i februari 1892 och det sjunde i Wahoo i februari 1893. Pastorer som kommo under dessa år voro: J. A. Eckström, P. A. Malm, C. J. Edman, A. P. Fors, P. Wedin, C. G. Olson, John Ekholm, C. F. Grancre, Fr. Peterson, P. O. Hanson och C. G. Widen. Vid årsmötet i Wahoo hade konferensen 39 församlingar, ett kommunikantantal af 4,283 och 7,810 medlemmar. Pastorernas antal utgjorde 22. Pastor F. N. Swanberg valdes till ordförande och kvarstod i denna egenskap fyra år, eller till efter årsmötet i Bethania 1897. Åttonde årsmötet hölls i Swedeburg, det nionde i Oakland och det tionde i Wahoo.

Bland de pastorer som flyttade in under denna period märkas: dr P. J. Swärd, dr P. Sjöblom, J. S. Brodeen, H. F. H. Hartelius, Carl Christenson och J. E. Erlander. Åren 1893—1895 voro svåra år öfverallt och icke minst inom vår konferens. En svår finanskris inträffade det förstnämnda året och efterföljdes under de två följande af heta och förtorkande vindar, så att det blef missväxt öfver nästan hela Nebraska. Att under dessa förhållanden bedrifva skol och missionsverksamheten, såg mörkt ut. Det var en svår pröfvotid för vår konferens, men Herren hjälpte och det icke blott ljusnade det tredje året (1896), utan goda skördar och ett allmänt uppsving i affärer inledde en ny tid af större materielt välstånd än någonsin förut. Under de hårda åren samlades ock i östra Nebraska betydligt af både lifsmedel och kläder som delades ut i statens västligaste delar, där behofvet och nöden voro störst.

Konferensen hade från början också haft ett höstmöte som hufvudsakligen afsåg uppbyggelse. Men efter hand ansåg man nödvändigt att dela på konferensgöromålen, så att skolangelägenheterna särskildt behandlades vid höstmötena. Så skedde under ett par år från och med 1894. På senare åren har man dock alldeles inställt de delegerade höstmötena och ersatt dem med pastoral-konferenser.

Vid konferensens elfte årsmöte i Bethania, Kearney co., 1897, valdes åter past. P. J. Brodine till ordförande och innehade han detta ämbete tills sommaren 1900, då han afflyttade till Illinois-konferensen. Pastor Brodine kom under denna sin tjänstetermin att utföra ett arbete i konferensens tjänst af den allra högsta betydelse. Genom de år efter år sig alltjämt ökande balanserna för läroverkets underhåll, och därigenom att konferensen själf gjorde missionsanslagen vid mötena och därvid var frikostig nog utan hänsyn till hvar medlen skulle tagas, hade en betydlig skuld uppstått. Man beräknade den vid höstmötet i York, sept. 1897, till omkring $9,000. Pastor Brodine valdes då, att mot en ersättning af $75 per månad och fria resor i hela konferensen göra insamlingar till skuldens betalande. Han åtog sig ock detta mödosamma arbete. Den 1 jan. 1898 skulle subskriptionen vara inbetald. Vid årsmötet i Wahoo, februari 1898, inberättade pastor Brodine att subskriptionerna uppgingo till $11,305.25. Allt var dock icke inkommet kontant, utan pastor Brodine fortsatte inkasseringsarbetet till påföljande år, då han afgaf slutredogörelse. Hela summan subskriberad var då $12,263.25, hvaraf $11,773.75 inkommit kontant. Man kunde

PASTOR J. V. CARLSON.

PASTOR O. A. JOHNSON.

PASTOR F. J. ELLMAN, B. D.

PASTOR K. G. WM DAHL, B. D.

nu tro att konferensen skulle haft mellan två och tre tusen i kassan, men det var icke så väl. Det räckte icke ens till, utan hvarjehanda små insamlingar måste göras några år bortåt. De som hade affärerna om hand vid denna tid hade nämligen icke haft så noga reda på hur stora skulderna voro, utan det kom först så småningom i ljuset. Men så ledsam skuldsättningshistorien än var, så lyckligt var det för konferensen att dess ordförande tog i med kraft och energi att plåna-ut skulden och därjämte tog han högtidligt löfte af konferensen att *aldrig mera sätta sig i skuld.* Detta löfte har ock på det hela taget hållits af konferensen, fast visst icke sådana saknats som sökt att kringgå det och äfven därvid tillfälligt lyckats. Genom bestämda anslag från församlingarna för såväl missions- som skolverksamheten, och genom den kloka anordning, som konferensen slagit in på, att dess missionsstyrelse gör alla anslagen i enlighet med de inkomster den säkert vet sig få, har det ock lyckats konferensen att icke vidare komma ut på skuldsättningens djupa vatten. Tidsenlig bokföring och reda i affärerna ha vunnits inom vår konferens och vi hoppas att den aldrig mer skall behöfva göra samma bedröfliga erfarenheter som '97 och '98. Uppriktigt var ock det djupt kända tack som konferensen hembar sin ordförande efter hans väl förrättade värf.

Vid konferensens möte i Omaha den 26 febr.—4 mars 1901 afgaf vice ordföranden pastor F. N. Swanberg årsberättelsen (ordf. afflyttad) och valdes han vid detta möte till ordförande och tjänade till årsmötet 1903, då han undanbad sig återval. Vid årsmötet 1901 hade konferensen 27 pastorer och 46 församlingar. De nya namn som vi möta i prästlistan äro: P. Carlson, E. G. Chinlund, L. Hokenson, G. Juhlin, S. G. Larson, C. O. Lund, C. A. Randolph, K. J. Bring, B. S. Nyström, A. G. Ander, N. J. Sture och J. V. Carlson

I Holdrege hölls konferensens sjuttonde årsmöte i febr. 1903 och blef då pastor P. M. Lindberg vald till ordförande och kvarstod i denna egenskap i sex år, eller till årsmötet 1909. M. Th. Andrén har redan varit pastor i Fridhem, Phelps co., några år, O. J. Johnson har öfvertagit rektorskapet för läroverket och är pastor i Wahoo och vi finna A. J. Borgström i Newman Grove. Vid mötet 1901 blef en 75 cents-afgift fastställd för missions- och skolverksamhet jämte den gamla 25 cents-afgiften till Augustana College. En dollar pr kommunikant har för öfrigt varit det vanliga från början. Öfriga utgifter till synod, kollekter o. s. v. äro dessutom. Vid detta möte beslutades

äfven att tilldela missionären titeln "missionssuperintendent för Wyoming" och konferensens ordförande titeln "missionssuperintendent för Nebraska-konferensen." Vare sig detta titelslösande var för att få nedsatt pris, eller möjligen "fripass" på järnvägarna, eller för att taga ett steg i riktning mot det af afgående ordföranden påpekade "att ordföranden borde ägna hela sin tid åt konferensens (missions) angelägenheter", få vi låta vara osagdt. Pastorerna N. A. Almer och N. P. Tulén inflyttade redan 1901, år 1904 kommo dr C. A. Hemborg, pastorerna F. W. Wyman och C. A. Swärd; 1905 inflyttade pastorerna J. E. Rydbäck, D. N. Anderson, Elof Peterson, C. F. Sandahl och S. E. Selander; 1906 inflyttade J. P. Borg, G. A. Östergren, J. J. Younggren, M. J. Lönner, C. A. Lindahl och G. A. Lindsten; år 1907 Ad. Hult och N. Gibson; 1908 Gustaf Erickson och E. G. Knock; 1909 J. E. Lindberg, K. G. Wm. Dahl, M. Levander och F. J. Ellman; 1910 J. T. Kraft, O. Purn, J. Holmquist, C. G. Bloomqvist, J. A. Jäder, J. P. Samuelson och O. G. Berg. Under detta år (1911) ha pastorerna J. F. Borg och N. A. Alexis återflyttat till konferensen. Pastor A. T. Seashore har antagit kallelse till Swedeburg. — Med afseende på pastorsutflyttningar skulle det bli för vidlyftigt att relatera. Vi ha blott här rum gifva namnen på alla dem, hvilka såsom pastorer längre eller kortare tid tjänat inom konferensen.

Vid årsmötet i Newman Grove, april 1909, sedan pastor Lindberg undanbedt sig återval, valdes den ordförande som för närvarande tjänar.

De pastorer som antingen aflidit medan de voro i konferensens tjänst, eller senare på annan ort, äro: J. P. Nyqvist 1886; N. Nordling 1887; Wm. Swenson 1888; J. S. Benzon 1889; S. G. Larson 1904; C. H. Södergren 1905; P. Wedin 1907; C. G. Widén 1907; P. Sjöblom 1909; P. Carlson 1909; E. A. Fogelström 1909 och F. A. W. Bergqvist 1911. Dessutom ha dr P. J. Swärd, flerårig lärare i Omaha, aflidit i Sverige 1901 och J. S. Brodeen i Sverige 1910. Trogna och dugliga män, hvar och en med sin gåfva, tro vi att de fått gå in i sin Herres glädje.

Detta skelettartade utkast till konferenshistoria skulle ju för sitt fullständigande behöfva en hel boks utrymme, "om det allt skrifvas skulle." Konferensens skol- barnhems- och ungdomsverksamhet komma dock att i särskilda afdelningar behandlas, likasom ock statistiken. Då missionsverksamheten likväl är det som särskildt hör till denna

PASTOR J. J. YOUNGGREN, B. D.

PASTOR F. W. WYMAN, B. D.

PASTOR J. N. ALEXIS,

PASTOR E. G. KNOCK, B. D.

del af konferensens historia, så vilja vi söka att taga en allmän öfverblick af densamma.

* * *

Omaha påkallade tidigt konferensens uppmärksamhet för hemmission. Redan vid konferensens tredje årsmöte, som hölls i Holdrege, se vi pastor C. E. Elving antecknad såsom medlem af mötet i egenskap af missionspastor i Omaha. Frukten af hans verksamhet var Salems-församlingens bildande samma år. Sedan har i Omaha och dess förstäder ytterligare fyra församlingar uppstått, så att församlingarna nu utgöra sex med moderförsamlingen, den gamla Immanuel. Den framgång som vunnits af konferensens andre missionär i Omaha, pastor J. V. Carlson, genom Zion-församlingens bildande och numera betryggade ställning har varit ett särskildt glädjeämne. Ännu har konferensen säkert mycket arbete att utföra i Omaha. — Ehuruväl hela konferensen från början kan anses som ett enda missionsfält, så räkna vi nu blott från omkring tiden för dess organiserande. Vända vi oss då norrut, så var Wausa ett af de viktigaste fälten mellan '80 och '90. Pastor C. G. Olson var den missionär som fick vara medel till att förvandla det till en af konferensens mest blomstrande församlingar. I det närbelägna Boyd county har väl ej missionsarbetet rönt samma framgång, men församlingar ha bildats och detta fält bör med tiden kunna blifva lika godt som Wausa. Förlidet år öfverlåts åt vår konferens den del af South Dakota som man kallar Rosebud Reservation. Missionsarbete pågår nu der, men "män och medel" behöfvas för att bedrifva verksamheten med framgång. Vi behöfva unga och kraftfulla män för sådana fält och vi behöfva medel för deras tillbörliga underhåll. — Enastående i konferensens missionshistoria är väl Genoa, Nance county, där pastor Oscar Purn arbetar sedan förlidet år. Detta fält är redan så godt som självunderhållande och en $8,000 kyrka håller nu på att uppföras. — Ett annat stort, eller rättare tvenne, missionsfält är västra Nebraska och Wyoming. Efter pastor Bergqvists detta år timade frånfälle är pastor J. E. Lindberg ensam missionär i västra Nebraska. Pastor J. P. Samuelson i Cheyenne är ensam i hela Wyoming. Mycket tålmodigt och försakande arbete och mycket missionsmedel ha blifvit nedlagda på dessa fält. Ännu, efter mer än tjugo år, är det ett sående på en förhoppning. — Konferensen har inom sitt område dessutom omkring ett tiotal små församlingar som måste understödjas. Att ordna konferensens missionsangelägen-

heter på bästa möjliga sätt, med största sparsamhet och till största nytta, är ingen lätt sak och förorsakar missionsstyrelsen mycket hufvudbry.

Vår konferens har varit och är en för missionssaken uppoffrande konferens. Våra kvinnor i församlingarna förtjäna ett varmt erkännande för det understöd de skänkt denna del af det kyrkliga arbetet. I hvarje församling torde väl finnas en kvinno-missionsförening, som understöder arbetet både i församlingen och konferensen. För några år sedan gjordes ett försök att organisera dessa kvinnoföreningar till en särskild kvinnokonferens, men saken syntes icke röna vidare framgång. Förlidet år gjordes ett nytt försök, med hvad resultat återstår att se. Våra kvinnor synas mest böjda för att arbeta i stillhet inom den lokala församlingen. Välsigne Gud deras verksamhet hur de än föredraga att utföra den. Deras betydelse för det kyrkliga arbetet blir under alla omständigheter af stor betydelse.

* * *

Det finnes väl knappt en kyrka inom konferensen som icke antingen nybyggts eller tillbyggts sedan 1880-talet. Immanuels i Omaha byggdes 1882. Af de som byggdes 1870 är blott Swedeburgs *delvis* kvar. Den har tillbyggts och "underbyggts" sedan dess. Torfkyrkor funnos endast i nuvarande Kearney-distriktet till mellan '80 och '90-talet. Så ock i Platte co. Numera finnes öfverallt i konferensen vackra och värdiga helgedomar och på flera platser ändamålsenliga och moderna prästhus. Utvecklingen har under de flydda 25 åren varit oerhörd och är endast tänkbar i vårt nya land med sina rika resurser. Må vi icke glömma att tacka Gud, från hvilken all god gåfva kommer! Men från honom kommer ock all *fullkomlig skänk*. De skatter vi äga i ett rent och klart Guds ord, i oförfalskade sakrament och i en på Guds ord grundad kyrklig bekännelse äro våra ojämförligt största skatter. Må vi aldrig komma bort från den sanna pietet för hvilken vi från början varit kända! Må vi åt våra barn genom trogen undervisning öfverlämna de skatter till hvilka vi själfva varit arftagare! På vår trohet i detta stycke kommer Nebraska-konferensens framtid att bero. Må vi icke glömma det! Och i samma mån som den Kristuslösa staten för oss försvårar och i många fall nästan omöjliggör barnens fostran i församlingsskolor, må vi då med så mycket större trohet begagna den hjälp vi ha i söndagsskolan och må framförallt *hemmen* alltmera blif-

PASTOR J. E. SWANBOM.

PASTOR M. LE VANDER, B. D.

PASTOR S. E. SELANDER.

PASTOR C. A. HEMBORG, D. D.

va religionsskolor, kristliga ljushärdar, så att vi icke uppslukas af det hedendomens mörker som på alla sidor omgifva oss.

Må Herren, kyrkans herde och biskop hålla sin hand skyddande och välsignande öfver Nebraska-konferensen, då den nu går den senare delen af halfseklet till mötes.

F. N. Swanberg.

Ungdomsrörelsen inom konferensen.

Redan på 80-talet, och väl före den tiden, pågick en stark rörelse inom synoden med syftning att tillvarataga de unga inom församlingarna. Många, och särdeles de med uteslutande svensk fostran, ansågo, att ungdomen hade inga andra andliga behof än de äldre hade och betraktade därför ungdomsföreningar i församlingarna såsom en skadlig nyhet, eller åtminstone såsom något, hvilket man var berättigad att betrakta med en god portion af misstroende. Andra åter, och bland dem sådana eminenta ungdomsvänner som dr O. Olsson och Carl Swensson, trodde, att man borde gifva ungdomen i församlingen något sour kunde gifva dem en god ersättning för det dåliga och underhaltiga som världen i allmänhet bjuder på. Äfvenså borde de unga få tillfälle till andlig utveckling genom de litterära öfningar, som vid ungdomsmötena kunde anordnas, och slutligen borde de på detta sätt intresseras för ett direkt och personligt deltagande i det kyrkliga arbetet. Tiden har ock visat, att de, som sågo saken så, sågo den rätt. Visst var det icke så lätt att inöfva en blyg och tillbakadragen ungdomsskara att uppträda offentligen, hålla tal och deklamationer, taga del i debatter och vänja sig vid parlamentarisk ordning, men det gick för sig med tiden. När man jämförde de första blyga och blygsamma försöken med hvad som presteras vid ett vanligt ungdomsmöte i våra dagar, så finner man lätt, hvilken vinst ungdomsrörelsen varit för vårt folk. Åtminstone är det så inom vår konferens.

I den tiden, på 80-talet, var sångens och musikens gåfva ännu helt obetydligt odlad i våra församlingar. De hem, där en kammarorgel fanns voro ytterst få och ännu färre voro de, som kunde hjälpligt spela en psalm eller sång. I Omaha var det pastor P. A. Edquist och hans

PASTOR J. F. BORG.

PASTOR A. S. BECKLUND.

PASTOR J. T. KRAFT, B. D.

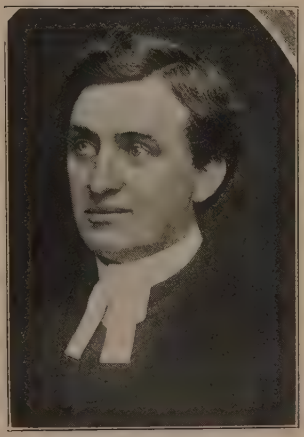

PASTOR J. P. BORG.

fru som åtogo sig att handleda ungdomen i den sköna sångkonsten. Och det lyckades väl. Immanuels-församlingens sångkör har sedan den tiden bestått, och i J. S. Helgren, konferensens nuvarande kassör, såg Edquist redan från början en lärjunge som skulle bli en mästare och fortsätta hans verk. Så småningom har det kommit därhän, att i nästan alla våra församlingar finnas sångkörer som uppträda åtminstone vid alla högtidligare tillfällen och vid våra ungdomsmöten spelas och sjunges numera ofta med en viss konstnärlighet. Det är vid våra läroverk, och främst bland dem vårt Luther College, som vår ungdom fått sina musikgåfvor odlade, fast mången väl ock på privat väg skaffat sig en musikalisk utbildning. Sången och musiken spela och en stor roll vid ungdomsmötena numera.

Nebraska-konferensens ungdom har ock ifrån början haft ett godt rykte om sig. Redan vid andra årsmötet af konferensen (1888) säger afgående ordföranden, pastor J. Torell, i sin årsberättelse: "Ungdomen skickar sig i allmänhet väl, är stilla och anständig samt tillgänglig för Guds ord. Ungdomsföreningar finnas i de flesta församlingar och lämna ett godt resultat." Man kan säga att detta vittnesbörd är grundtonen till hvad som i alla årsberättelser säges om ungdomen intill närvarande tid. Man kunde dock nu tillägga, att ungdomen blifvit alltmer kyrkligt patriotisk och bidrager betydligt med penningmedel till såväl verksamheten i lokal-församlingen som till det gemensamma.

Så fortgingo dessa ungdomsmöten och rönte i allmänhet en stark tillslutning från ungdomens sida. I Omaha och Lincoln började först nämnet Luther-förbund, eller Luther Leagues, användas och detta spred sig sedan äfven till öfriga församlingar. Själfva detta namn gjorde utan tvifvel våra ungdomsföreningar mera "målmedvetna." I årsrapporten 1903 frågar den afgående ordföranden, F. N. Swanberg, i sin årsberättelse: "Vore det under dessa tidsförhållanden olämpligt, om vi sökte åstadkomma någon slags sammanslutning eller förbund mellan de olika församlingarnas ungdom i vår konferens?" Frågan fick intet svar vid mötet i fråga. Emellertid svarade man distriktvis genom att bilda distrikt Luther-förbund. Så säger ordföranden, pastor P. M. Lindberg, i sin årsberättelse för 1907: "Inom tre af konferensens distrikt äro nu ungdomsföreningarna organiserade till distrikts ungdomsförbund eller Luther-förbund, och får väl detta anses vara ett steg mot det understundom uttalade önskemålet att or-

ganisera en ungdomsförening, omfattande hela konferensens område." I de tvenne följande årsberättelserna påpekar ordföranden frågan om bildandet af ett konferens Luther-förbund och 1909 beslutade konferensen: "Att då synoden vid sitt möte i Chicago förra året rekommenderade organiserandet af ungdomsverksamheten i distrikts-, konferens- och synodalförbund, konferensen rekommenderar, att dess distriktsförbund sammansluta sig till ett konferensförbund." Följande år, 1910, säger ordföranden i sin årsberättelse: "Alla distrikten, utom det västligaste (Cheyenne) ha nu sina Luther Leagues. — I enlighet med synodens rekommendation och konferensens beslut utfärdade jag förliden sommar kallelse för bildandet af en konferens Luther League. På denna kallelse sammanträdde i Wahoo representanter från församlingarnas Luther Leagues den 31 augusti och 1 september under presidium af konferensens vice ordförande (pastor C. F. Sandahl). Femtiotre ombud voro närvarande, tio pastorer medräknade, vid organisationsmötet. Till ämbetsmän för året valdes dr J. Ekholm, ordförande, pastor C. F. Sandahl, vice ordförande, prof. L. Bonander, sekreterare och hr J. S. Helgren, kassör. — — — Den konstitution som antogs vid mötet i Wahoo, framlägges här till konferensens pröfning och sanktion, med de förändringar som kunna anses nödiga."

Vid slutet af förlidet år bildades i Chicago det synodala Luther-förbundet och vid dettas organisationsmöte var äfven Nebraska-förbundet representeradt. Att nu synodal Luther-förbundet kommer att gå i samma kyrkligt konservativa spår som vår egen konferens-förbund gör, är att hoppas. Betecknande var emellertid att det tilltvingade sig rätten att utgifva en egen sångbok, ett initiativ som obestridligt tillhör synoden såsom sådan. Nebraska Luther-förbundet röstade ock emot detta beslut.

Vid konferensens Luther-förbunds möte i Omaha i augusti 1910 valdes följande ämbetsmän: ordförande, pastor C. F. Sandahl, Oakland; vice ordförande, C. A. Lönnquist, Axtell; sekreterare, herr Albin Bloom, Omaha, och kassör, herr J. S. Helgren, Omaha.

Wahoo och Stromsburg distrikten ha ett gemensamt Luther-förbund. Omaha, Wakefield och Kearney-distrikten ha hvardera en distriktsförening. Om antalet lokal förbund saknar den som skrifver detta kännedom. Af konferensens 53 församlingar ha väl de flesta sin förening af ungdom.

Hvile Guds välsignelse öfver äfven denna gren af vår kyrkliga verksamhet! Må den blifva till stort framtida gagn för Guds rike ibland oss! F. N. S.*

* Enär ordföranden för konferensens Luther League genom sjukdom blef förhindrad att enligt uppdrag skrifva redogörelsen öfver vår ungdomsverksamhet, och då vice ordföranden äfven var förhindrad att så göra, fanns ingen annan råd än att underteckna i en hast och så godt sig göra lät sammanskref ofvanstående. Ser ut som om han äfven skulle nödgas skrifva historien om barnhemsverksamheten, emedan den, som fått uppdraget, likaledes blef förhindrad. F. N. S.

PASTOR OSCAR PURN, B. D.

PASTOR C. A. SWÄRD, B. D.

PASTOR C. A. LÖNNQUIST.

PASTOR OLOV G. BERG, B. D.

PASTOR JESPER HOLMQUIST, B. D.

PASTOR GUSTAF ERIKSON.

PASTOR J. E. LINDBERG.

PASTOR J. P. SAMUELSON.

Nebraska-konferensens skolverksamhet.

NEBRASKA-KONFERENSEN har från början haft män med framtidsblick och sann luthersk åskådning. Därom vittnar det arbete, som tidigt nedlades inom konferensens område, då det gällde tillvaratagandet af missionsfälten och fostran af det släkte, som uppväxte inom församlingarna. Dessa män hade fattat och insett hemligheten af den lutherska kyrkans framgång, nämligen barnens och ungdomens kristliga och kyrkliga fostran, och därför tänkte de tidigt på huru att få ett högre läroverk till stånd. Att dessa män insågo att den kristliga skolan är "en plantskola för Guds rike", framgår af den första rapport, som berör skolsaken, där pastor J. P. Nyqvist, ordförande för Nebraska missions-distrikt, uttalar sig sålunda: "Frågan om högskola (Academy) inom vårt område är en annan ytterst viktig sak, som står i det allra närmaste sammanhang med den föregående. (Missionssaken). Om en sådan skolas betydelse för våra församlingar och vårt samfunds bestånd behöfver jag ej säga många ord. Den är så uppenbar för hvarje tänkande människa, att med afseende därpa det endast kan blifva *en önskan*, den att få skolan till stånd, så fort och så väl som möjligt. Saken är redan påbörjad, och goda tecken visa sig."

Af sådana rapporter och af andra, som tidigare skrefvos, märka vi, att det alltid varit utmärkande för Augustana-synodens folk att nitälska för kristliga skolors grundläggande och underhåll. Tidigt uppstod tanken på ett eget förberedande läroverk inom Nebraska-konferensens område, men den tanken fick kämpa för sin tillvaro. Skriften talar om att under vissa omständigheter varda ens eget husfolk fiender. Här besannades det, att på grund af oerfarenhet och oförmåga att inse hvad framtiden bär i sitt sköte för vår kyrka, att många från

sunnan och östan sägo med oblida ögon på det lilla senapskornet, som man planterat i Nebraskas bördiga jord.

Pastorerna Fogelström, Torell, J. P. Nyqvist och J. E. Nordling började redan 1881 planlägga för en skolas upprättande i Nebraska och de båda förstnämnda äfven för bildandet af en egen konferens. Vid ett möte af Nebraska-distriktet i Kearney och Phelps county den 17—22 maj 1882 framlades dessa tankar för de öfriga pastorerna. Med anledning däraf tillsattes vid det mötet två kommittéer, en för att affatta en skrifvelse till Kansas-konferensen angående bildandet af en Nebraska-konferens och den andra för att förbereda upprättandet af ett skollärareseminarium. Detta var den ursprungliga planen med Luther Academy. Behofvet af arbetare för församlingarna och missionsfälten var stort, och man såg att detta var enda sättet att få flera män ut på fältet.

Nästa steg att förverkliga detta mål togs vid missionsmötet i York den 22 Nov. kl. 5 e. m. samma år. Nu tänkte man sig icke skolan såsom allenast ett skollärare seminarium utan såsom en högskola, och därför valdes en kommitté att upprätta en sådan skola. Följande pastorer voro närvarande vid det mötet: J. P. Nyqvist, J. Torell, C. J. E. Haterius, J. E. Nordling, E. Peterson och J. N. Alexis. Senare anlände pastor E. A. Fogelström och studerande F. N. Swanberg till detta möte och instämde i beslutet.

Nu gällde det att utröna hvad folket inom Nebraskas område tänkte om skolfrågan. En kommitté af några pastorer tillsattes för att besöka församlingarna i Saunders county. Möten höllos i Swedeburg-, Edensborg- och Alma-församlingarna och hvar och en som ville bidraga uppmanades till att uppstå och angifva den summa han kunde och ville gifva för skolsaken. I Swedeburg subskriberades på så sätt $1,980, i Edensborg $1,079 och i Alma $1,259 tillsammans $1,309. Ett möte sammankallades i Saronville den 6 mars 1883, bestående af sju pastorer, två predikanter och 17 församlingsombud. Stromsburg, Wahoo och Saronville kämpade för att erhålla skolan och i den 17 omröstningen erhöll Wahoo det äskade röstantalet. Namnet bestämdes till "Luther Academy" till minne af jubelårets hjälte, dr Martin Luther. Följande valdes till direktörer: Pastorerna E. A. Fogelström, J. P. Nyqvist, J. Torell, C. J. E. Haterius och J. E. Nordling samt herrar J. Erikson, N. P. Hult, A. Helsing och P. N. Henning. På så sätt började skolverksamheten i Nebraska-konferensen.

LUTHER COLLEGE.

LUTHER COLLEGE DIREKTION, 1911.

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

Det påföljande året rapporterar pastor E. A. Fogelström, ordförande för Nebraska missions-distrikt till Kansas-konferensens möte i Mariadahl, Kansas, följande: En särskild välsignelse har Herren under det flydda konferensåret gifvit oss i Nebraska, i det att en folkhögskola upprättats, som till minne af jubelårets hjälte bär namnet: "The Luther Academy". Skolan är alla våra församlingars i Nebraska gemensamma egendom och bör kunna blifva vårt folk inom staten i allmänhet till stor nytta. Den är belägen i Wahoo, Saunders county, Nebraska. Våra församlingar i Saunders county hafva med utmärkt intresse uppoffrat stora summor för skolan; hädanefter måste vi dock påräkna alla de öfriga församlingarnas lifliga deltagande, och endast på det sättet kan denna inrättning för framtiden blifva betryggad och till allmän välsignelse. Rev. prof. Martin Noyd är skolans föreståndare, och elevernas antal under denna termin är ungefär 36. Må denna skola, ett jubelårets barn, alltid förblifva ett värdigt minne af den stora troshjälte, hvilkens namn hon bär, och må hon således i sann mening tjäna Guds namn till ära och hans rike till välsignelse. Vid ofvan nämnda möte fattades äfven beslut om läroverkets upptagande i Kansas-konferensens gemenskap. Beslutet lyder: Beslutadt, att äfven Luther Academy i Wahoo, Saunders co., Nebr., härmed antages såsom konferensskola, och att bestyrelsen för densamma uppmanas att så snart som möjligt till konferensen insända de nödiga handlingarna. Kansas-konferensen hade således tvenne skolor och en täflan synes hafva uppstått emellan dem, som icke alltid var så treflig. Man lärde sig dock med tiden att inse, att äfven små barn hafva rätt att lefva och att liten blir med tiden man. Nu se vi klart att båda dessa läroverk hafva en stor mission att utföra och att de ej behöfva att lefva på hvarandras bekostnad.

1883—1902.

Om läroverkets erfarenheter under dessa år vill jag låta den man, som var med under hela denna tid och bar sin dryga del af dagens möda och hetta, då det gällde skolverksamheten i Nebraska-konferensen, berätta. Om denna, d. v. s. grundläggningstiden, skrifver pastor J. Torell:

Nebraska var utan tvifvel ett af vår synods mest försummade och af partiväsende sönderrifna fält. Allmänna tanken i synoden tycktes

vara att Nebraska var ett hopplöst fält. Dock är detta läroverk ett bevis på att det går för sig äfven för ett sådant fält att lefva. Vi hafva lyckats lära både oss själfva och trossyskon i andra stater detta, och därigenom återvinna en luthersk folkström hit samt så småningom bringat stadga åt luthersk verksamhet. Så uträttade skolan från början äfven häri en stor mission. Detta hjälpte betydligt till församlingarnas gemensamhet och stadga samt att ena oss i kraftig samverkan. Dock en fattigdoms och tålamods tid stundade, som hotade att krossa det starkaste ungdomsmod och trotsa den ihärdigaste uthållighet. Men inget stort har födts utan nöd och fostrats utan kamp. En skolas ordentliga vidmakthållande slukar stora summor och fattigdom rådde allestädes i de få församlingarna.

Af de $7,562 subskriberade i Saunders co., kunde på långt när icke allt kollekteras. I församlingarna fingo vi visserligen nära nog allt, men i Wahoo endast $2,840. Wahoo har dock sedermera bidragit rätt frikostigt.

Balansen i byggnadskassan första året var $2,736.07 och i edukationskassan $730.25. Hade vi icke haft en så tålmodig kassör som Johannes Olson från Swedeburg, så hade vi blifvit utsatta för större besvär. Visserligen började vi snart upptaga kollekter till lärarelöner, men hvad förslog det, så länge ganska litet inkom genom undervisningsafgifter.

Dessutom blef det strax nödvändigt att bygga nuvarande "Ladies Hall" för att få bostad åt rektorn och de kvinnliga eleverna. Kostnaden härför gick till $4,032.13 utom "furnace" och inventarier. Jämt måste direktionen möta för att finna någon utväg att skaffa nödiga penningar. Visst försökte vi låna af våra trosbröder i Illinois och Iowa, men hvem vågade då låna en Nebraska-bo något. Vi hafva dock glädjen berätta, att vi alltid betalt punktligt och räknat en dollar för 100 cents. Direktionsmedlemmarna sparade sig dock ej själfva. Vid ett möte taxerade sig en pastor för denna sak till nära hälften af sin lilla årslön, som blott var något öfver $400. I en liten krets subskriberades sålunda $910. Dessutom måste vi begära att några farmare satte sina land i pant för någon hjälp.

Allas hjärtan lättades då pastor E. A. Fogelström på skolmötet i Swede Home år 1885 åtog sig att upptaga en subskription på $8,000 för att betala hela skulden. Med mod grep han verket an och lyckades öfver all förväntan att subskribera det erforderliga beloppet $8,238.25.

PASTOR O. J. JOHNSON, B. D.,
President.

PROF. S. M. HILL, L. H. D.

PROF. LINUS BONANDER, A. M.

Men huru ondt det var om pengar kan man förstå däraf, att han af subskriptionen endast kunde få $385.25 kontant.

Med fattigdomen förenade sig flera hinder, bland andra, att behofvet af skolan ej var insedt, ja, många trodde att kunskap var rent af skadlig, synnerligen som vår afsikt ock var att flickor skulle få högre skolbildning. Detta ansågo ganska många helt och hållet tokigt. Andra trodde sig märka från Rock Island att det var nog med ett läroverk i hela synoden och hvad däröfver var det var af ondo. Jag tror dock icke att vi därifrån rönte något motstånd. Andra trodde ett utspridt rykte, att "deeden" på skolans land var oduglig, därför att den innehöll ett villkor att vi skulle hålla skola på landet i 10 år. Därför nödgades pastor Fogelström hålla 40 predikningar och skolföredrag utom alla enskilda diskussioner och mångenstädes bokstafligen tigga sig till hvarje dollar. Pastor Swanberg, som då var skolans kassör och finansmanager till 1887 fick ganska svårt att inkassera denna subskription, utom i Saunders co. Man arbetade dock med okuflig ifver och kröntes med framgång. J. Torell som sedan valdes att inkassera denna subskription i den öfriga delen af konferensen, när den började blifva tämligen gammal fick till en stor del göra subskriptionsarbetet om igen utan att ändock lyckas kollektera på långt när allt. Dock inkom så mycket, att de största skulderna kunde betalas och skolan räddas. På första konferensmötet sedan Nebraska blifvit en egen konferens 1886 öfverlämnades skolan åt konferensen, som den faktiskt dittills tillhört, fastän vi förut ingen konferens-organisation kunnat företaga, förr än vi blifvit skiljda från Kansas-konferensen.

1888 till 1898 var J. Torell kassör och hade hufvudbekymret om ekonomien. Någon allmän större insamling gjordes ej under denna tid förr än hösten 1897. Dock företog kassören enskilda insamlingar här och där, när nöden blef som störst, synnerligast under paniken och missväxten 1893 och 1894 och strax därefter. Likaledes anordnade konferensens pastorer 1893 enligt beslut af konferensen organiserandet af en tusenmannahär, som åtog sig att lämna årliga bidrag till skolans underhåll. Härigenom förhindrades den ursprungliga skulden att alltför fort ökas. 1892 gaf konferensen pastor J. Torell rättighet att bygga en ny byggnad för matinrättningen och boningsrum åt de kvinnliga eleverna för såvidt han kunde göra det utan att skuldsätta konferensen. Detta lyckades så

att denna byggnad skuldfritt öfverlämnades åt konferensen tillika med en liten kassabehållning. Men under det året gjordes ganska litet för skolans löpande utgifter.

Nu var det nödvändigt att konferensen med allvar och endräkt företog en insamling, som gjorde skolan skuldfri och sedermera genom ett årligt anslag betryggade dess framtid, så att prästerna icke såsom hittills skulle behöfva fara omkring och rent af tigga för att underhålla en verksamhet som var till allra största nytta för hvar och en.

På konferensmötet i York, hösten 1897, beslöts enhälligt att konferensens alla skulder skulle betalas, ty Gud hade nu i två år gifvit god skörd och goda priser. Pastor P. J. Brodine valdes och åtog sig detta för konferensen så viktiga uppdrag. Han utförde ock detta med en sådan energi, som ingaf tillförsikt om verkets lyckliga utgång från plats till plats och hvar och en fick med sin subskription afgöra sin röst för att aldrig gå tillbaka i det goda utan städse framåt. Hur skulle det kunna blifva annat resultat i en konferens, som ägde så många allvarliga kristna och förståndiga samfundsvänner samt synnerligast ett rikt begåfvadt och nitiskt prästerskap, däribland några af skolans grundläggare och sådana troshjältar, som dr P. Sjöblom och andra. Dock var detta arbete af pastor Brodine värdt att räknas för en rätt betydande del af en kraftig persons lifsgärning. Men det andra målet att få en stadig inkomstkälla för såväl skolan som missionen vanns också, nämligen upprättandet af en 75 cents-afgift till bådas årliga underhåll.

Af hela subskriptionssumman $12,263.25 inkom $11,773.75 till årsmötet 1899. Däraf fick skolan $7,985.60.

Men sedan 160 acres land i Holt co. för en edukationsfond betalts hade skulden stigit till $9,041.71. Sålunda återstod vid konferensens årsmöte 1899 $1,221.23 obetald skuld fastän pastor Brodine samlade mer än man beräknat. Dessutom måste en hel del dyrbara reparationer nu företagas, som man åsidosatt under flera år. Pastor J. Torell kallades då att omedelbart företaga en ny insamling, och om möjligt kollektera något af utestående subskription. Att kollektera utestående subskription lyckades icke, ty det hade nog pastor Brodine gjort så grundligt som var möjligt, men det lyckades dock att samla nog till att både betala återstoden af skulden och reparationerna, så att skolan då blef och sedan varit skuldfri utom en liten skuld som den just nu har på den sista byggnaden, hvilken dock blir betald detta år genom för-

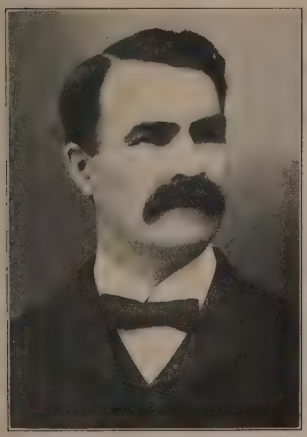

PROF. JULIUS H. FLODMAN, A. M.

PROF. J. M. OHSLUND, M. ACCTS.

PROF. A. O. PETERSON.

PROF. EMIL BENSON.

delning på församlingarna enligt beräkning af 25 cents på hvarje kommunikant.

De många både offentliga och enskilda talen under dessa insamlingar, de vid den tiden anordnade stora folkfesterna samt de äkta kurserna och lärarekrafterna gaf skolan ett utmärkt uppsving. Särskildt bidrog äfven härtill, att vi från och med nyåret 1902 erhöllo en permanent rektor, pastor O. J. Johnson. Dr S. M. Hill hade troget tjänat såsom rektor sedan rektor M. Noyd resignerade den 29 december 1896, men dock icke velat permanent åtaga sig detta uppdrag utan blott till annan man kunde erhållas. Under tiden hade vi kallat flera, men ej förut lyckats erhålla någon.

Årsmötet 1902 tackade konferensen dr Hill för mångårig och trogen tjänst och hade samtidigt glädjen att hälsa rektor O. J. Johnson välkommen.

En ny läroverksbyggnad var alldeles nödvändig. Planen utarbetades af en af direktionen tillsatt kommitté, bestående af rektor O. J. Johnson och pastor J. Torell biträdda af byggmästare S. P. Wahlström och framlades på höstmötet i Saronville 1902. Detta byggnadsförslag rönte mycket motstånd och många fruktade för ett sådant företag i den tanken att denna byggnad icke kunde uppföras för mindre än mellan 40 och 60 tusen dollars. Slutligen bestämdes, att direktionen fick uppföra en byggnad enligt den förevisade planen, om den ej färdig öfversteg $25,000. Rektor Johnson åtog sig insamlingen och byggmästare C. Olson från Lincoln uppförde byggnaden. Rektorns energi och ihärdighet lyckades samla $26,951.80 i subskription, hvaraf $26,040.30 inkommit.

Såsom en ringa tacksamhetsgärd ersatte konferensen detta arbete med $400 ur konferenskassan. Äfven öfriga lärare och hushållsföreståndaren bidrogo vid detta tillfälle såväl som ofta eljes med ganska ansenliga summor. Detta hus invigdes högtidligt vid 20 års-festen den 10 oktober 1903, och alla voro glada att skolan nu kunde flytta in i lika sköna lärosalar, som finnas vid någon skola i synoden.

Knappast var denna byggnad fullbordad innan det blef tydligt att det klokaste var att uppvärma alla öfriga byggnaderna med ånga och sedermera äfven tillbygga West Hall för att få större matsal och flera boningsrum.

Men härtill fordras minst $2,300 för värmeapparater och något öfver $7,000 till den tilltänkta byggnaden, med värme och ljusapparater.

Sålunda mellan 9 och 10 tusen. Pastor Torell utförde ritningarna och pastor J. E. Swanbom fick uppdrag att samla pengarna härtill. Det gamla tingshuset i Wahoo inköptes för $850 såsom hjälp till material och allt blef färdigt för de ofvannämnda summor som man beräknat.

Pastor Swanbom har ock med sin kända ihärdighet lyckats så väl att blott bortåt $2,000 skuld är kvar på alla värmeapparaterna och den sista byggnaden. Dock ansåg sista konferensmötet ej behöfligt att för denna skuld utsända någon solicitör, utan fördelades den på församlingarna enligt 25 cents per kommunikant. De flesta församlingarna inbetalte denna afgift och läroverket blef därigenom utan skuld.

1902—1911.

Den föregående tiden kan med skäl kallas grundläggningens tid i vår skolverksamhet. Läroverket hade nu erhållit de nödiga verktygen för arbetet, och kurserna hade under årens lopp småningom förändrats, så att de passade för våra nuvarande förhållanden.

Den kurs, som anordnades, då läroverket grundlades, var tre-årig med en förberedande klass. Denna anordning följdes med smärre förändringar till 1910, då den akademiska afdelningen blef indelad i fyra klasser och för inträde i första klassen fordas en "Eighth Grade Certificate" eller examen i de ämnen, som tillhöra denna klass. Den akademiska kursen godkändes af statens universitet 1906.

1886 upprättades affärsafdelning. Denna har år efter år fullständigats och 1903 påbörjades undervisning i "Shorthand and Typewriting". En kortare s. k. "Agricultural Course" tillades 1905.

Musikafdelningen upprättades 1893, men en fullständig kurs antogs först 1903 och denna afdelning utsände sina första abiturienter 1905. Samma år påbörjades den tekniska undervisningen i vokalmusik.

Skollärarekurser (Normal Course) påbörjade samtidigt med den klassiska, men fullständigades först 1908, då läroverket erhöll rättighet att utfärda "State Teacher's Certificate." Denna afdelning meddelar nu undervisning i hela kursen, som föreskrifves af staten. En "Model School" upprättades 1909. Konstafdelningen påbörjades 1904.

I år har konferensen bemyndigat direktionen att upprätta en kurs i matlagning och hemslöjd. (Domestic Science Course).

PROF. R. H. WATSON.

EMMA M. PETERSON.

FLORENCE D. ALMQUIST.

ALEDA C. JOHNSON.

Läroverkets fonder.

Edukationskassan påbörjades af dr P. A. Rydberg i slutet af 1880-talet. Denna kassa är upprättad för att bistå medellösa studerande, som vilja ägna sig åt vår kyrkas tjänst såsom pastorer. Pastor J. Torell har arbetat troget för denna kassa och lyckades genom inköp och försäljning af land i Holt county, Nebraska, stärka densamma, så att den nu uppgår till $2,827.61. Denna kassa har allaredan uträttat mycket godt. Många som eljes aldrig vågat sig i väg till skolan hafva genom den hjälp, som denna kassa kunnat gifva uppmuntrats att börja, och ej så få af dem äro redan i vårt kyrkliga arbete.

Det första steget för samlandet af en Endowment fond för läroverket togs 1900, då följande beslut fattades:

1. Att en summa af $50,000 samlas till en "Endowment Fund" för Luther Academy, hvaraf räntan endast årligen användes för läroverket;

2. Att denna summa samlas a) genom testamenten; b) genom subskriptioner af följande summor: $100, $50 och $25 samt c) genom en förening med en medlemsafgift af $1 om året;

3. Att diploma gifves åt dem, som gifvit dessa summor eller tillhöra "Endowment Society";

4. Att pastor C. E. Elving får i uppdrag att ombesörja och förestå insamlandet af denna fond;

5. Att vårt folk på det vänligaste ombedes att vid testamentens upprättande ihågkomma denna fond.

Pastor Elving har under de gångna 11 åren varit kassör för denna fond och insamlat den allra största delen af hvad denna fond äger. Fondens närvarande tillgångar äro $4,542.60. Detta är ju en god början, då man besinnar att under den tid denna fond existerat konferensen varit ständigt sysselsatt med att bygga nya hus vid sitt läroverk eller renovera de gamla.

Vid det senaste konferensmötet, hållet i Wakefield, Nebraska, fick direktionen i uppdrag att vid det stundande mötet i Wahoo framlägga plan för insamlingen af $50,000. Tiden är nog inne då vi såsom en konferens böra taga fatt i detta arbete på allvar för att på så sätt betrygga vårt läroverks framtid. Med den konkurrens, som vi hafva från staten måste vi, om vi annars vilja fostra vår egen ungdom, tillse att vi gifva en tidsenlig bildning på kristlig grund.

Mr Gust Ossian från Stanton, Iowa, var den förste som gaf en större summa till denna fond, nämligen $1,000. Nog finnes det 50 medlemmar i Nebraska, som kunna gifva en liknande summa om de endast få syn uppå huru viktigt vårt skolarbete är för vår lutherska kyrkas framtid. Låtom oss som ett lutherskt folk komma ihåg att Luther säger: "När kristna skolor blomstra behålles läran ren." Nog vilja vi göra allt hvad vi kunna för att befästa vår kyrka, så att våra barn må få lefva och dö i samma tro som vi! Jag är viss om att sedan konferensen vid sitt möte i Wahoo beslutat att göra allvar med insamlandet af denna fond, Iowa-konferensen ej längre skall få hafva äran att äga den ende som offrat en större summa till Endowmentfonden.

Det ofvan sagda är en kort framställning af hvad vi åstadkommit, då det gäller den yttre eller materiella sidan af vår skolverksamhet. Nog hafva vi anledning att tacka Gud och våra trogna arbetare och församlingsmedlemmar för hvad vi se för våra ögon i dag i form af byggnader och egendom, men detta är dock endast den ena sidan af denna viktiga verksamhet. Den andliga fostran och den moraliska och intellektuella lyftning, som trogna lärare gifvit vår ungdom och hela vår kyrka i Nebraska, är dock af ännu större betydelse. Dess värde kan ej framställas i siffror. All heder åt sådana lärare, som troget och nitiskt arbetat vid vårt läroverk under dessa gångna 28 åren! De hafva arbetat för mycket små löner och under mycket försakande mången gång, men de hafva stått trogna vid sin post medvetna om att det arbete de utförde var och skall blifva till ovärderlig välsignelse för detta och kommande släkten.

Jag upprepar hvad jag många ganger förut har sagt, att vår skolverksamhet är vår viktigaste mission.

Detta visar förlidet års statistik på ett öfvertygande sätt. Genom densamma se vi, att vår tillväxt i kommunikantantal förlidet år var nästan uteslutande från konfirmandernas läger. Det påminner oss om att det gäller för oss att taga vara på vår ungdom om vi vilja att vår kyrka skall tillväxa. Den som har ungdomen har framtiden, och ungdomen ha vi endast om vi fostra den, så att den blir ett med oss. Dr Schmauck sade vid jubelmötet i Rock Island: "Om vi icke kunna befästa vår lära i våra barns hjärtan såsom vi befäst den i fädernas, så har vår kyrka nått höjdpunkten af sin utveckling i detta land."

Huru varsamma borde vi icke vara, då det gäller att utvälja dem, som skola hjälpa oss att uppfostra vår ungdom, ty att lämna dem i

händerna på dem, som äro, minst sagdt, främmande för och oberörda af vår kyrkas ande och lif, kan ej befordra deras eller vår kyrkas sanna väl. Erfarenheten visar, att en okyrklig fostran i de flesta fall vänder vår ungdoms hjärtan bort från fädernas tro och åskådning.

Vi behöfva vara på vår vakt, ty vi äro trängda på alla sidor, såsom de kristna voro på Pauli tid. Å ena sidan står staten med sitt imponerande skolväsen och å andra sidan världssinnet, som äro nöjda med en fostran, som gör individen kompetent att sköta detta lifvets angelägenheter ifrån själfviskhetens synpunkt. Om vi skulle döma efter det som för ögonen är, skulle vi utan tvifvel säga såsom den otrogna hopen alltid sagt, nämligen, att det icke lönar sig att stå emot strömmen, ty vi måste dock slutligen följa med. Men låtom oss aldrig glömma, att den kristliga skolverksamheten och församlingsverksamheten äro endast olika sidor af samma verksamhet, och att vi därför hafva rätt att tillämpa Guds löfte till församlingen äfven på den kristliga skolverksamheten, och detta löfte är, att helvetets portar skola icke vara den öfvermäktig. Det gäller därför att i tron på Guds löfte fortsätta arbetet, och Herren skall se till att det bär frukt. Ja, vi hafva ju redan börjat att skörda från denna verksamhet! Under de tjugu-åtta år, som förflutit sedan läroverket grundlades, hafva 1,215 unga män och 991 unga kvinnor varit inskrifna en längre eller kortare tid vid vårt läroverk. Detta utgör i rundt tal ⅓ af kommunikantantalet i konferensen. Att dessa unga män och kvinnor såsom en regel hafva utöfvat ett godt inflytande i vår konferens, erkänna väl alla, som känna något till sakförhållandena. I predikoämbetet hafva vi 22, som hafva börjat sina studier vid Luther College, och på synodens hednamissionsfält fem arbetare och tre, som bereda sig på att utgå. Häraf se vi att konferensens läroverk, Luther College, i sanning fyllt sin plats "såsom en plantskola för Guds rike" och därför kan det med rätta begära kyrkans odelade förtroende, understöd och förbön. Gud välsigne allt fortfarande vår skolverksamhet!

O. J. Johnson.

MILDRED JOHNSON.

THERESIA ALEXIS.

Barnhemsverksamhetens historia.

Huru denna verksamhet är nästan årsbarn med konferensen själf, så har den först nu blifvit inkorporerad såsom en verklig gren af konferensens verksamhet i det att land blifvit inköpt och byggnad, enligt beslut, skall uppföras. Genom att anföra utdrag ur referaten torde vi bäst och mest opartiskt kunna gifva en kort helbild af hvad som blifvit gjordt i denna sak under årens lopp.

Så heter det i d. v. ordf., pastor G. Peters, årsberättelse till årsmötet i Holdrege i februari 1889: "Oss är bekant, att pastor E. A. Fogelström, jämte annan kärleksverksamhet, äfven begynt ett barnhem i Omaha. Med afseende därpå vill jag säga, att vi ej blott bedja Gud välsigna och befrämja dessa goda verk, utan äfven verksamt bistå med att befrämja dem, så långt vi kunna. Likväl måste jag fästa konferensens uppmärksamhet på att gåfvor och testamenten för ett eget blifvande konferensbarnhem vänta på att konferensen vidtager åtgärder för att blifva i stånd att mottaga och förvalta dessa gåfvor i och för nämnda ändamål. Mitt råd är, på grund häraf, att konferensen under detta möte tillsätter en barnhemsdirektion, som blir lagligen bemyndigad att mottaga och förvalta inkommande bidrag och donationer till det barnhem som kommer att upprättas, när konferensen finner tiden vara inne att begynna en sådan barmhärtighetsinrättning." Konferensen beslutade ock vid detta möte att "så snart som möjligt" upprätta barnhem. Direktion valdes, bestående af pastorerna G. Peters, J. E. Nordling, E. A. Fogelström och P. J. Brodine, samt hrr P. Colseth, O. Abrahamson och O. Hedlund. Och så har konferensen sedan fortsatt, valt direktionsmedlemmar år efter år och mottagit medel för barnhemmet. Vid årsmötet 1908, således efter

nära tjugo år, afgaf kassören följande finansredogörelse: "Kontant i kassan med intresse till den 14 april 1908 å First National Bank, Osceola, Nebr., $123.19." De förhoppningar man hyst om stora donationer hade således icke förverkligats. Några för saken intresserade personer tillåto den dock icke att alldeles dö bort.

Undrar man nu hvarför icke den stora allmänheten omfattade en så behjärtansvärd sak med större intresse, så ligger svaret uppenbarligen däri, att barnhemmet vid diakonissanstalten i Omaha stod öppet för konferensen och under denna tid äfven förmådde tillgodose behofven i denna sak. Utom Omaha har icke heller Nebraska någon nämnvärd större stad och välvilliga familjer på landsbygden upptogo oftast de värnlösa barn som behöfde sådant skydd. Redan året efter barnhemsstyrelse blifvit vald gjorde pastor Fogelström konferensen formligt anbud att få på vissa villkor öfvertaga barnhemmet i Omaha, men konferensen beslutade att anbudet "ej kan antagas, särskildt som konferensen ej ännu kan uppföra och underhålla eget barnhem."

Emellertid hade hospitalsverksamheten, såväl som förut diakonissverksamheten, kommit närmare synoden, i det att styrelsen äfven för hospitalet bestod helt af vår egen kyrkas män. Konferensen hade då och beviljat pastor Fogelström rätt att insamla för sina sjuka och fattiga (1895). Vid årsmötet i Bethania (1897) hade diakonissstyrelsen insändt begäran om att konferensen måtte anslå sina barnhemsmedel för byggandet af en barnhemsbyggnad vid diakonissanstalten, samt att sedan bidraga till hemmets underhåll genom en årlig kollekt. Konferensen beslutade att dess barnhemsstyrelse i samråd med anstaltens föreståndare skulle uppställa förslag och rapportera vid nästa årsmöte. Vid följande årsmöte, som hölls i Wahoo, beslutades, att ehuru konferensen för närvarande ej skulle kunna upprätta ett eget barnhem, böra vi betrakta det såsom ett godt tillfälle, att genom den handräckning, vi såsom konferens kunna gifva nämnda företag, också äga förmånen af att hafva ett barnhem inom vårt eget område, dit vi tryggt kunna sända våra värnlösa barn, därför beslutadt, 1) att en insamling genom barnen i våra söndagsskolor göres vid tacksägelsedagstiden för det blifvande barnhemmet vid diakonissanstalten i Omaha;

2) att med afseende på det blifvande barnhemmets styrelse vi rekommendera till antagande det förslag, som af diakonissanstaltens styrelse framlämnades i förening med dess petition till konferensens förra årsmöte."

PASTOR G. PETERS, D. D.,
ordförande året 1888.

PASTOR J. TORELL,
ordförande åren 1886—1887.

PASTOR P. J. BRODINE, D. D.
ordförande åren 1889—1892
samt 1897—1900.

Detta antogs af konferensen och därmed då också ofvannämnda förslag i petitionen som hade följande lydelse: "Barnhemmets styrelse skall bestå af föreståndaren och husmodern vid diakonissanstalten, två medlemmar af diakonissanstaltens styrelse och tre medlemmar valda af konferensen." Således blef detta barnhem till en del konferensens.

Vid årsmötet i Lincoln, 1899, inberättades att öfver $500 inkommit till barnhemmet i Omaha från konferensens söndagsskolor. Beslutet om årlig insamling gjordes permanent "så länge konferensen icke äger eget barnhem" och konferensens barnhemsstyrelse tillsattes såsom "visitationskommitté" för barnhemmet. — Följande år synes ingen rapport till från konferensens barnhemsstyrelse. Året därpå, 1901, har barnhemsstyrelsen en rapport inne till mötet i Omaha. Den förordar upprättandet af ett konferensbarnhem "så snart ske kan" och framlämna följande förslag, hvilka blefvo antagna: 1) att konferensens pastorer uppmanas att söka förmå "barnlösa eller föröfrigt förmögna personer" att med testamenten ihågkomma konferensens verksamhet; 2) att barnhemsdirektionen får i uppdrag att höra sig för, om någon enskild eller någon landtförsamling ville skänka en barnhemsfarm; 3) att en laglig form för testamentes uppsättande årligen införes i konferensens protokoll, (referat). Dessutom lämnas den upplysningen att "direktionen förvaltar för närvarande $275 och dessutom åtskilliga testamenten till förmån för ett blifvande konferensbarnhem." Ingenting gjordes mer än att antaga rapporten. Vid föregående höstmöte i Mead (september 1900) uppmanade konferensen sina församlingar "att särskildt i år göra insamlingen till diakonissanstaltens barnhem så riklig som möjligt." Hela vägen möter oss denna dualism i barnhemsfrågan. De årliga insamlingarna genom söndagsskolorna till barnhemmet i Omaha ha i många år gått upp till $1,100 à $1,200 och däröfver. År 1910 var den öfver $1,300. På grund af att Nebraska-konferensen väsentligen bidragit till barnhemmets i Omaha underhåll har ock därifrån årlig redogörelse inkommit till konferensen och införts i dess tryckta referat. År 1903, på mötet i Holdrege beslutade konferensen, på rekommendation af barnhemsstyrelsen, "att konferensen ingår till diakonissföreningen med begäran att få öfvertaga barnhemmet i Omaha." Underhandlingar fördes förmodligen sedan, men ledde ej till resultat. Under tre år ligger konferensens barnhemssak liksom i dvala, 1906 inkom ej ens en rapport. Men 1907 började styrelsen åter röra på sig, ty genom dess ordförande inbe-

rättas då: "att intresset för ett eget barnhem inom konferensen är i tillväxt, synes såväl af de allvarliga bref, som i detta ärende kommit ordföranden till del, som ock af de medel som influtit till denna sak. Ett testamente på $1,000 har blifvit upprättadt under sista året." Vidare hade erhållits $50 efter en afliden. Dessutom nämnes ett testamente på mer än $1,000 och kontant vid tillfället $702.55. Nu beslutade konferensen, att direktionen skulle "göra förberedelser för upprättandet af barnhem och rapportera till nästa årsmöte." Vid årsmötet 1908 hade direktionen en längre rapport, hvari diskuterades behofvet och möjligheten för ett barnhems uppförande. Konferensen antog rapporten och gaf direktionen "rättighet att handla, dock utan att skuldsätta konferensen." Med denna bestämmelse (icke skuldsättning) ansåg sig dock direktionen ingenting kunna uträtta och ordföranden slutar därför följande år sin rapport med dessa ord: "Må nu konferensen upptaga barnhemsfrågan till grundlig diskussion och *fatta sådana beslut, som kunna göra det möjligt för direktionen att ofördröjligen uppföra ett barnhem.*" Nu tog konferensen bort hindret och beslutade helt enkelt, "att direktionen får i uppdrag att under året upprätta ett barnhem samt utarbeta förslag till stadgar för barnhemsverksamheten och framlägga dem vid konferensens nästa årsmöte." Likaledes beslutades, "att frågan om platsen för barnhemmet hänskjutes till direktionen." En ovanlig stor makt blef således lagd i direktionens händer. — Vid årsmötet i Omaha 1910, inberättade direktionen att den invid Stromsburg köpt 10 acres land för ett pris af $3,000 och att köpesumman var betald. Emedan klen skörd inträffat inom Kearney-distriktet och detta därför icke trott sig kunna deltaga i någon insamling hade direktionen uppskjutit byggandet till året därpå. På subskription i Strömsburg hade inkommit något öfver $2,000. Bland andra beslut som konferensen nu fattade var: 1) att under året en frivillig insamling göres för barnhemmet (byggnader); 2) att barnhemmet under året uppföres om medel därtill kan erhållas. Det senare förslaget afsåg naturligtvis att förebygga skuldsättning.

Vid konferensens senaste årsmöte, i Wakefield, sistlidne mars, rapporterar styrelsens ordförande, pastor J. Torell, att landet är betaldt och deed erhållen, att plan blifvit uppgjord för byggnaden, "att omkring $2,400 subskriberats för dess uppförande utom ungefär $1,000, som återstar i Stromsburg för byggnaden. Församlingen i Swedeburg

Lekmän, hvilka tagit verksam del i Nebraska konf:s arbete.

OLOF HEDLUND.

OTTO PETERSON.

ABRAHAM HELSING.

började subskriptionen med omkring $1,000 — samt en enskildt i Holdrege, som subskriberat $100.

På grund af torkan i Kearney-distriktet hade icke subskription där kunnat företagas. Bygget blef därför uppskjutet till nästa vår (d. v. s. i år). Ett testamente hade under året utfallit genom testators död och en fjärdedel af testamentet tillfaller barnhemmet. Med anledning af rapporten fattade konferensen följande beslut: "på grund af att det redan finnes kontant och genom förfallna testamenten öfver $4,500 i byggnadskassan, direktionen uppmanas att uppföra en barnhemsbyggnad för en kostnad ej öfverstigande $8,000 i enlighet med den plan, som af direktionen antagits, fullt färdig och inredd, att begagnas såsom ett s. k. "Receiving Home."

Således motser nu konferensen att under detta år få ett konferensbarnhem i den mening som från början varit påtänkt.

Detta hem kommer att skilja sig från andra dylika inom synoden däri, att barnen, så långt som möjligt är, komma att utlämnas till sådana familjer i våra församlingar som kunna och vilja åtaga sig deras vård och fostran. Det är ock att hoppas, att denna plan skall visa sig utförbar, åtminstone i många fall.

Må nu Herrens välsignelse i rikaste mått hvila öfver äfven denna gren af vår konferens verksamhet! Den kristliga barmhärtighetsverksamheten, och särskildt vård och fostran af värnlösa små, är så tilltalande för det kristliga sinnet, att man väl ej behöfver frukta för att sådana hem icke skola få sitt nödvändiga underhåll från våra församlingar. "Hvad I hafven gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafven I ock gjort mig", säger Jesus, den store barnavännen.

F. N. S.

Statistik.

Vid Nebraska-konferensens stiftelse i Edensburg, Saunders co., den 11—15 augusti 1886, bestod konferensn af 29 församlingar och ägde 23 kyrkor och 14 pastorsboställen. Kommunikantantalet var 2,850 och hela folkmängden 5,451, Pastorernas antal var 12.

Efter ett 25-årigt arbete har församlingarnas antal stigit till 53 eller med 83%, kyrkornas till 50 eller med 102% och pastorsboställen till 32 eller med 103%. Kommunikantantalet är nu 7,703, en tillökning af 106% och hela folkmängden 11,479, en ökning af 101%. Vi räkna nu 35 pastorer tillhörande vår konferens, en tillökning af nära 200%. Egendomsvärdet var stiftelseåret $118,005, nu är det $167,787 eller nära 300% mera och dock är skulden endast .006% större eller från $12,878 1886 till $13,620 1911. Under detta fjärdedels arhundrade har 9,550 barn och 56 äldre döpts inom vår konferens, 6,228 hafva konfirmerats. På betyg har intagits 4,191 och pa bekännelse 4,191. 3,826 barn hafva samtidigt blifvit intagna.

Under samma tidsperiod hafva 4,676 äldre och 2,156 barn utflyttat, 1,137 äldre och 712 barn med döden afgått, 2,883 hafva utstrukits och 73 exkommunicerats. 2,028 vigslar ha utförts.

Statistiken öfver vår hvardagsskolverksamhet är långt ifran tillfredsställande, den lämnar mycket öfrigt att önska. Veckoantalet, hvarunder skola hålles, är ej, enligt vår statistik, en tillförlitlig gradmätare och dock saknar det ej sitt intresse att äfven betrakta dem. År 1886 undervisades 152 veckor i 29 församlingar, eller omkring 5¼ vecka i hvarje församling, mot 243 veckor 1910 i 53 församlingar görande 4½ vecka öfver hufvud taget i hvarje församling. År 1894

PASTOR J. E. NORDLING, död den 22 nov. 1910.

PASTOR J. S. BENZON,
död 13 mars 1889.

PASTOR S. G. LARSON,
död 11 nov. 1904.

uppgafs veckoantalet vara 332 på 41 församlingar eller något öfver 8 veckor på hvarje församling.

Antalet af lärare har varierat mellan 15 år 1886, och 53 år 1908; den högsta siffran, år 1910, var antalet 38.

Lärjungeantalet gifver dock bäst vid handen hvardagsskolans ställning. År 1886 besökte 475 barn skolan, eller 16 barn i hvarje församling, år 1910 besöktes skolan af 1,038 barn, eller omkring 19 på hvarje församling; men tager man i betraktande, att år 1886 var det endast 11 församlingar, hvilka höllo skola, då däremot år 1910 det var 26, blifver elevantalet 43 år 1886, och 40 år 1910, i genomsnitt på hvarje församling. År 1903 besöktes hvardagsskolan af det största antalet barn eller 1,554, omkring 30 barn på hvarje församling öfverhufvud taget.

Söndagsskolans statistik är äfven intressant att studera. År 1886 besöktes densamma af 903 elever, hvilka undervisades af 95 lärare, i medeltal 31 elever och 3 lärare i hvarje församling, då år 1910 framvisar 2,667 barn och 392 lärare, eller 50 barn och 7 lärare öfverhufvud taget i hvar och en af konferensens alla församlingar. Det högsta antalet elever i våra söndagsskolor uppgafs för år 1909 eller 2,847, och undervisades dessa af 408 lärare, äfven den siffran är störst i vår historia med afseende på söndagsskollärare.

På grund af de många och omfattande ändringar, hvilka gjorts under de gångna åren med afseende på delningen af synodal- och konferensmedel, kunna ej så tillförlitliga uppgifter gifvas som önskligt vore. De siffror, hvilka i tabellen anföras, utgöra resultatet af ett så noggrannt sammanförande af de uppgifter, som tillstädesvarande dokumenter gifvit vid handen, och dock äro de, gifvetvis, långt ifrån fullständiga.

Under vår 25-åriga verksamhet har Augustana College and Theological Seminary erhållit från oss $25,246.84, synodens mission $10,100.60 och hednamissionen $25,497.06.

Under samma tid har konferensens läroverk fått mottaga $73,469.65 och för konferensens egen mission har $68,469 insamlats.

Sammanräknas allt som inkommit för synodens inrättningar, dess inre mission och hednamissionen, belöper sig summan till $99,820.08. För konferensens mission, läroverk och andra ändamål har insamlats $177,904.47. I konferensens församlingar belöpa sig utgifterna till den storslagna summan af $1,165,410.20. Hela den summa,som insam-

lats i vår konferens under detta fjärdedels sekel, så långt som uppgifter finnas att tillgå, belöper sig till $1,433,134.75. Totalsumman af konferensens utgifter 1886 var $26,741.27 eller $9.39 per kommunikant; år 1910 var summan $133,351.43 eller $17.31 per kommunikant.

Tydligare, än det kan i korthet med ord beskrifvas, framgår konferensens utveckling af hufvudposterna i dess statistik, hvilka återgifves å annan sida för åren 1886—1910.

PASTOR P. J. SWÄRD, D. D.,
död den 17 oktober 1901.

PASTOR E. A. FOGELSTRÖM,
död den 4 oktober 1909.

STATISTICS 1886-1910.

Church Building		Church Property		Parishioners		Received				SCHOOLS		CONTRIBUTIONS TO				TOTAL			
År	Församlingar	Value $	Debt $	Communicants	Total Number	By Letter	On Profession	Communicants Removed	Dropped	Parochial Scholars	Sunday Scholars	Aug. College and Theol. Seminary	Foreign Missions	Conference Institute of Learning	Missions of the Conference	To Synod	To Conference	In Congregation	Grand Total
1886	29	118,005	12,878	2,850	5,451	96	121	85	105	475	903	436.40	108.83	1,387.60	844.30	799.26	2,476 88	23,465.13	26,741,27
1890	39	165,100	14,472	3,620	6,805	133	236	116	79	1,099	1,507	182.22	208.10	2,702.67	1,668.37	1,702.80	4,451.51	32,098.74	38,253.05
1895	44	212,938	26,896	4,276	6,859	132	179	188	137	1,221	1,604	107.50	600.83	1,115.92	2,172 42	1,560.24	3,387.53	24,381.33	29,329.10
1900	45	211,500	6,779	4,758	8,131	122	114	178	153	1,192	1,901	1,058.63	405.07	1,447.90	2,835.87	2,624.38	5,487.33	37,776.22	47,084.05
1905	53	303,868	14,409	6,294	9,932	204	142	226	91	1,336	2,473	700 29	671.07	6,050.14	3,076 56	2,633.45	11,816.41	56,105.98	70,595.45
1910	53	467,787	13,620	7,703	11,479	226	103	347	101	1,038	2,667	704.19	4,653.18	3,535.45	4,187.34	17,364.83	12,037.38	103,907.22	133,351.43

Förteckning på dem, som tjänat såsom ämbetsmän under konferensen 25-åriga tillvaro samt deras tjänstetid.

Ordförande:

Pastor	J. Torell	1886—1887
"	G. Peters, D. D.	1888
"	P. J. Brodine, D. D.	1889—1892
"	F. N. Swanberg	1893—1896
"	P. J. Brodine, D. D.	1897—1900
"	F. N. Swanberg	1901—1902
"	P. M. Lindberg	1903—1908
"	F. N. Swanberg	1909—

Vice ordförande:

Pastor	J. E. Nordling	1886—1887
"	F. N. Swanberg	1888—1889
"	J. E. Swanbom	1890—1891
"	V. N. Thoreen	1892
"	C. G. Widen	1893—1895
"	J. E. Nordling	1896—1897
"	F. N. Swanberg	1898—1900
"	P. M. Lindberg	1901—1902
"	C. A. Randolph	1903
"	A. S. Becklund	1904—1908
"	C. F. Sandahl	1909—

Sekreterare:

Pastor	S. A. Lindholm	1886—1887
"	J. E. Nyström	1888—1889
"	F. N. Swanberg	1890—1891
"	J. Ekholm, Ph. D.	1892—1893
"	A. Kinell	1894—1895
"	P. O. Hanson	1896—1898
"	C. A. Lönnquist	1899—1900
"	E. G. Chinlund	1901—1906
"	J. Ekholm, Ph. D.	1907—1910
"	G. E. Lindsten	1911—

Kassör:

Herr	N. P. Hult	1886—1889
"	Otto Petterson	1890—1901
"	John S. Helgren	1902—

PASTOR P. CARLSON.
död den 13 augusti 1909.

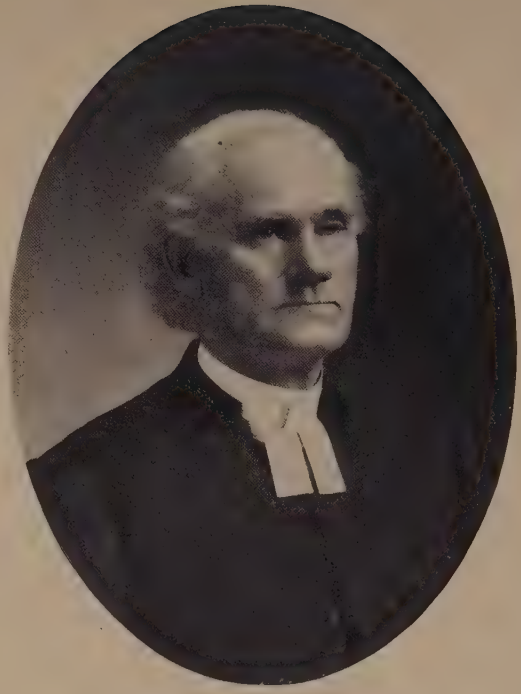

PASTOR C. H. SÖDERGREN,
död den 14 maj 1905.

Statistiker:

Pastor J. N. Alexis.....1886—1890
" J. P. Aurelius.....1891—1893
" C. A. Lönnquist.....1894—1899
" L. Hokenson .....1900—1901
Herr John S. Helgren.....1902—

Jämte konferensens ämbetsmän hafva följande personer en längre eller kortare tid tjänat såsom medlemmar af den verkställande kommittéen, som ock är konferensens missionsstyrelse:

Pastor F. W. Bergqwist,
" C. H. Södergren,
" C. G. Olson,
" J. E. Erlander,
" M. Th. Andrén,
" G. S. Larson,
" C. A. Swärd,
" O. J. Johnson,
Herr O. P. Nilson,
" C. M. Sandahl,
" P. Colseth,
" O. Hedlund,
Herr Peter Carlson,
" Carl Gylfe,
" John Erickson,
" Otto Abrahamson,
" C. J. Olson,
" C. J. Anderson,
" Aug. Carlson,
" John Bergman,
" Nils Anderson,
" John Lind,
" Otto Fredrickson.

JOHN S. HELGREN.

DATE DUE

GAYLORD PRINTED IN U.S.A.

18708

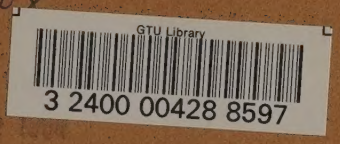

JAN 22 1994

GTU Library
2400 Ridge Road
Berkeley, CA 94709
For renewals call (510) 649-2500

All items are subject to recall.

BX8049
.N4

Evangelical Lutheran Augustana Synod of North America. Nebraska Conference.
Nebraska-konferensens Tjugufem-ars Minne.

18708